

CANON OVERBETUWE (Zetten, Hemmen, Randwijk, Herveld, Andelst)

TIJDVAK	OVERBETUWE	NEDERLAND (vensters)
Jagers en boeren vóór 50 v. C.		Hunebedden <i>Vroege landbouwers</i>
Grieken en Romeinen tot c. 400	Bewoning van stroomruggen in Zetten, Hemmen, Herveld en Andelst (vanaf 300) blijkt uit archeologische vondsten	Romeinse limes <i>Op de grens van de Romeinse wereld</i>
Monniken en ridders 500 - 1000	Andelst wordt als Andasalle genoemd (885)	Willibrord (658-739) <i>Verbreiding van het christendom</i> Karel de Grote (742-814) <i>Keizer van het avondland</i>
Staten en Steden 1000 – 1500	Vermelding van Zetten in geschriften (1000) Randwijk wordt geschonken aan de abdij van Deutz en is een belangrijke stapelplaats Eerste nog bestaande delen van de Kerk te Andelst (1050) Stichting Hervormde kerk te Herveld (1300) huidige vorm vanaf 1450 Lexkesveer is gemeenschappelijk bezit van Nijmegen Wageningen (1426) het veer is (veel) ouder en wellicht ontstaan al doorwaadbare plaats in de Romeinde tijd (Limes) De Grote kerk, later Hervormde kerk in Zetten wordt gesticht (1200)	Floris V (1254 – 1296) <i>'Een Nederlandse graaf en ontevreden edelen'</i> Het Nederlands op schrift <i>Hebben olla vogala (c. 1100)</i> De Hanze 1356 -c. 1450 <i>Handelssteden in de Lage Landen</i> Erasmus <i>Een internationaal humanist</i>
Ontdekkers en hervormers 1500 – 1600		Karel V (1500-1558) <i>De Nederlanden als bestuurlijke eenheid</i> De Beeldenstorm (1566) <i>Godsdienststrijd</i> Willem van Oranje (1533 – 1584)

<p>Regenten en vorsten 1600 - 1700</p>		<p><i>Van rebelse edelman tot 'vader des vaderlands'</i></p> <p>De Republiek <i>Een staatkundig unicum</i></p> <p>De VOC <i>Overzeese expansie</i> De Beemster (1612) <i>Nederland en het water</i> De Grachtengordel (1613-1662) <i>Stadsuitbreidingen in de 17de eeuw</i> Hugo de Groot (1583 – 1645) <i>Pionier van moderne volkenrecht</i> De Statenbijbel (1637) <i>Het boek der boeken</i></p> <p>Rembrandt (1606? – 1669) <i>De grote schilders</i> Atlas Mayor van Blaeu (1662) <i>De wereld in kaart</i> Michiel de Ruyter (1607 – 1676) <i>Zeehelden en ruime armslag</i> <i>Republiek</i> Christiaan Huygens (1629 – 1695) <i>Wetenschap in de Gouden Eeuw</i> Spinoza (1632 – 1677) <i>Op zoek naar de waarheid</i> Slavernij (c. 1637 – 1863) <i>Mensenhandel en gedwongen arbeid in de Nieuwe Wereld</i></p>
<p>Tijd van salons en revoluties 1700 - 1800</p>	<p>Huis te Hemmen (1757-1945) Molen de Vink te Herveld (1750)</p>	<p>Eise Eisinga (1744 – 1828) <i>De Verlichting in Nederland</i></p> <p>De patriotten (1780 – 1795) <i>Crisis in de Republiek</i></p>
<p>Tijd van burgers en stoommachines 1800 - 1900</p>	<p>Heldring Stichting in Zetten (1846-1980) Opbloei van middenstand, verschillende scholen, nieuwe bewoners, streekfunctie De Vluchtheuvelkerk in Zetten</p>	<p>Napoleon Bonaparte (1769 – 1821) <i>De Franse tijd</i></p> <p>Koning Willem I (1772 – 1843) <i>Het koninkrijk van Nederland en België</i></p>

	<p>wordt gesticht (Reveil gedachte) (1870)</p> <p>Ontsluiting uit isolement door opening van de spoorlijn Dordrecht –Nijmegen halte in Zetten en station in Hemmen-Dodewaard</p> <p>Opening Stationsgebouw in Zetten (1898)</p>	<p>De eerste spoorlijn (1839) <i>De versnelling</i></p> <p>De grondwet (1848) <i>De belangrijkste wet van een staat</i></p> <p>Max Havelaar (1860) <i>Een aanklacht tegen wantoestanden in Indië</i></p> <p>Verzet tegen kinderarbeid (19^e eeuw) <i>De werkplaats uit, de school in</i></p> <p>Vincent van Gogh (1853 – 1890) <i>De moderne kunstenaar</i></p> <p>Aletta Jacobs (1854 – 1929) <i>vrouwenemancipatie</i></p>
Tijd van Wereldoorlogen 1900 - 1950	<p>Veiling Midden Betuwe in Zetten-Andelst (1917-1999)</p> <p>Harde gevechten in Zetten in het kader van de Operatie Market Garden (1944)</p>	<p>De Eerste Wereldoorlog (1914 – 1918) <i>Oorlog en neutraliteit</i></p> <p>De Stijl (1917 – 1939) <i>Revolutie in de vormgeving</i></p> <p>Crisisjaren (1929 – 1940) <i>Samenleving in depressie</i></p> <p>De Tweede Wereldoorlog (1940 – 1945) <i>Bezetting en Bevrijding</i></p> <p>Anne Frank (1929 – 1945) <i>Jodenvervolging</i></p>
1950 – 2000		<p>Indonesië (1945 – 1949) <i>Een kolonie vecht zich vrij</i></p> <p>Willem Drees (1886 -1988) <i>Verzorgingsstaat</i></p> <p>De Watersnood (1 februari 1953) <i>De dreiging van het water</i></p> <p>De televisie (vanaf 1948) <i>De doorbraak van een massamedium</i></p> <p>De haven van Rotterdam (vanaf c. 1880) <i>Poort naar de wereld</i></p> <p>Annie M.G. Schmidt (1911 – 1995)</p>

		<i>Tegendraads in een burgerlijke samenleving</i> Suriname en de Nederlandse Antillen (vanaf 1945) <i>Dekolonisatie van de West</i> Srebrenica (1995) <i>De dilemma's van vredelandhaving</i> Veelkleurig Nederland (vanaf 1945) <i>Multiculturele maatschappij</i> De gasbel (1959 – 2030?) <i>Een eindige schat</i> Europa (vanaf 1945) <i>De Nederlanders en de Europeanen</i>
2001	Gemeente Overbetuwe	